

[Elin Appel.]

gen, og man har samtidig også indtryk af, at regeringen ikke får alting at vide af sine diplomater, hvad den skal have at vide. På den måde er der ingen, der ved noget om nogen verdens ting, og derfor tror man, netop fordi man ikke ved ordentlig besked, at der eksisterer en hel masse ting, som i virkeligheden slet ikke eksisterer.

Jeg mener, det er en fejl, at vi ikke her på rigsdagen har fået en udenrigspolitisk orientering, som gik både i bredden og i dybden, således at landet kunne vide besked.

Det er klart, at når jeg siger dette, er det, fordi jeg mener, at den udenrigspolitiske stilling, vi har taget i sommer i den internationale situation, ikke har været rigtig.

Hvad Koreakrigen angår, er der een ting, jeg kan sige om den, nemlig at den efter min mening ikke kommer os ved. Jeg indrømmer, at jeg kender ikke anledningen til krigsudbruddet . . . jo, anledningen kender jeg, men ikke dets årsag. Vi ved allesammen, at i 1914 var årsagen til verdenskrigen ikke, at en eller anden skød en eller anden, det var den øjeblikkelige anledning, men det var ikke årsagen. Det er ikke mig muligt, og det er næppe ret mange af os her i Danmark muligt at finde ud af, hvad der er årsag til Koreakrigen. Vi kan måske finde den øjeblikkelige anledning, men ikke den egentlige årsag. Derfor vil jeg ikke tage parti. Dernæst må det være netop et lille lands opgave at sige, at folkenes selvbestemmelsesret må virkelig være så effektiv, at nationerne, også de små, må ordne deres egne affærer. Som historiker er jeg vant til, at når man skal bedømme de ting, der er sket, kan man ikke tage parti hverken for eller imod. Man skal forsøge på om muligt at blive samtidig med begivenhederne. Når vi læser historien, kan vi nu allesammen se, at de krige, der er foregået for 100 og 200 år siden, var meningsløse. Det ville være værdifuldt, hvis man kunne finde ud af — naturligvis gælder det ikke bare krige, som er ført for 100 eller 200 år siden, men at også denne krig er meningsløs.

Der er ingen, som ikke ved, at korstogene, religionskrigene og Napoleonskrigene i virkeligheden på langt sigt var uden mening overhovedet, at de i alt fald slet ikke blev ført af de årsager, som man påstod de blev ført for. Der har aldrig i historien været andet end magtkrige, og der bliver det næppe heller. Men det, der gør, at vi tilslører fakta og derfor ikke kan blive samtidig med de virkelige begivenheder, er, såvidt jeg kan skønne, det, vi altid har gjort med historie, at vi har hejst en eller

anden fane med et eller andet fint navn over krigen. Der er endnu aldrig i historien ført en angrebskrig, der er blevet kaldt angrebskrig, og det må alligevel gøre os noget ængstelige; de er altid blevet ført i et eller andet helligt systems navn. Nu føres de ikke mere i religionens navn, folk interesserer sig for lidt for religion, nu føres de i politiske systemers navn, det interesserer folk sig mest for. Det duer imidlertid ikke i dette tilfælde, fordi det ikke drejer sig om en kamp mellem demokrati og diktatur, fordi vi allesammen ved, at det er diktaturstater begge to. Så har man i De Forenede Nationer hæftet en anden kliché på. For mig at skønne er det bare en fane, man i denne givne situation har fundet. Naturligvis må det være den inderste mening med De Forenede Nationer, at nationerne derigennem skal forenes, og bestemt ikke, at de skal bekriige hinanden. Vi har denne institution til at mægle i de internationale stridigheder. Derfor vil jeg mene, det er en afsporing for De Forenede Nationer at ville deltage i en krig, og derfor mener jeg, at Danmark ikke burde have ladet sig føre med i den sædvanlige camouflé for en krig.

Jeg siger igen, jeg kender ikke årsagen til krigen i Korea, jeg tør ikke fordele skyld eller uskyld, men jeg tror udfra mine erfaringer som historiker, at det vil vise sig her som altid, at der er skyld på begge sider. Det er ikke muligt at dele sol og vind lige mellem stormagterne, mellem Sovjetunionen og De Forenede Stater, mellem Nordkorea og Sydkorea. Derfor tror jeg, at det rigtige for os er ikke at tage parti for nogen af parterne, heller ikke at tage parti for nogen af parterne i denne sag. Det må være som det var for Bernstorff, at en udenrigspolitisk konflikt skal ansøre en til at få konflikten bilagt og ikke til at tage parti. Det må være en virkelig konstruktiv og positiv udenrigspolitik. Derfor mener jeg, at det, vi har gjort i sommer, hvor vi har taget parti, ikke er en positiv udenrigspolitik. Vi har ganske vist ikke sendt militære styrker — vi gør jo ofte tingene halvt —, men vi har sendt sanitær hjælp, og det betyder i vore dage også militær hjælp. Jeg ville have foretrukket, at man havde sendt sanitær hjælp til begge fronter, eftersom jeg har den fornemmelse, at alle folk med halve hoveder og kvarte ben trænger til forbindelse. Jeg er ligeglad med, hvilket system de i så fald er tilhængere af.

Yderligere er det sket det ved de meget intetsigende communicateer fra nævnets møder, at usikkerheden er øget. Vi har holdt en bagdør åben — der kunne jo altid ske